

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: علوم تجربی - ریاضی و فیزیک	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۸۴/۰۳/۰۵	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۸۴		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

۱	<p>الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره)</p> <p>بیت ها و عبارت های زیر را به نثر روان برگردانید.</p> <p>۱- از شنیدن اسم شهر قند در دلم آب می شد.</p> <p>۲- اِهْمال جانب من جایز نشمیری.</p> <p>۳- به باد آفره این گناهم مگیر.</p> <p>۴- سررشته ی امور از دستمون رفت.</p> <p>۵- خسوف های کژخیم شکوهش را به ستیز برمی خیزند.</p> <p>۶- جان گدازی اگر به آتش عشق</p> <p>عشق را کیمیای جان بینی</p> <p>۷- به قهر یک قبضه ی خاک از روی جمله ی زمین برگرفت.</p> <p>۸- زرین قبا، زره زن از ابر سحرگهی</p> <p>کان جا چو پیک بسته قبا می فرستمت</p> <p>۹- بو نصر را بگوی امروز دُرستم و در این دو سه روز، بار داده آید که علت و تب تمامی زایل شد.</p> <p>۱۰- پرده ی ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفه ی روزی به خطای منکر نبرد.</p> <p>۱۱- هر که شدت حلقه ی در زود بزک حلقه ی زر</p> <p>خاصه که در باز کنی محرم دروازه شود</p>	<p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۷۵</p> <p>۰/۷۵</p> <p>۱</p> <p>۱</p>
۲	<p>ب) معنی لغت (۲ نمره)</p> <p>معنی واژگان مشخص شده را بنویسید.</p> <p>۱- طی دو سه <u>لمحه</u> همه چیز به خاکستر تبدیل شد.</p> <p>۲- رستم به <u>الحاح</u> از شاهزاده می خواهد.</p> <p>۳- از هر کران بانگ <u>رجیل</u> آید به گوشم.</p> <p>۴- خرد را مکن با دل اندر <u>مغاک</u>.</p> <p>۵- زاغی بر درختی <u>گشن</u> خانه داشت.</p> <p>۶- پیر مرد با <u>مباهات</u> به تصدیقم می نگریست.</p> <p>۷- چون که موسی این <u>عتاب</u> از حق شنید.</p> <p>۸- رخت خود از باغ به <u>راغی</u> کشید.</p>	<p>۲</p>
۳	<p>پ) خود آزمایی (۴ نمره)</p> <p>۱- در بیت زیر به کدام اعتقاد عامیانه اشاره شده است؟</p> <p>دوباره پلک دلم می پرد، نشانه ی چیست؟</p> <p>۲- مقصود از عبارت « مرا نیز از عهده ی لوازم ریاست بیرون باید آمد و موجب سیادت را به ادا رسانید. » چیست؟</p> <p>۳- با توجه به بیت زیر چرا شاعر « دل های شکسته » را خوش آهنگ تر می داند؟</p> <p>بشکن دل بی نوای ما را ای عشق</p> <p>این ساز شکسته اش خوش آهنگ تر است</p> <p>۴- مفهوم « غمناز بودن خاک » در بیت زیر چیست؟</p> <p>آب چه دانست که او گوهر گوینده شود؟</p> <p>خاک چه دانست که او غمزه ی غمناز شود؟</p> <p>۵- در شعر زیر « تاگور » به چگونه انسان هایی اشاره دارد؟</p> <p>آنان که فانوشان را / بر پشت می برند، / سایه ها شان پیش پایشان می افتد!</p> <p>۶- با توجه به شعر « آفتاب / خار و خس مزرعه ی چشم تو » چرا شاعر آفتاب را خار و خس چشم جانباغ می داند؟</p> <p>۷- از عبارت « مشتی رند را سیم دادند که سنگ زنند. » چه پیامی را دریافت می کنید؟</p> <p>۸- نویسنده ی « گل دسته ها و فلک » چه ایهام لطیفی را در انتخاب عنوان داستان به کار گرفته است؟</p>	<p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p>
	« ادامه ی سؤالات در صفحه ی دوم »	

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: علوم تجربی - ریاضی و فیزیک	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۸۴/۰۳/۰۵	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۸۴		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

۴	<p>ت (دانش های ادبی (۳ نمره)</p> <p>۱- « جمال الدین عبدالرزاق اصفهانی » شاعر چه قرنی است ؟</p> <p>۲- « پنج داستان » اثر کدام نویسنده ی معاصر است ؟</p> <p>۳- نام دیگر کتاب « منطق الطیر » چیست ؟</p> <p>۴- اثر معروف « نجم الدین دایه » چه نام دارد ؟</p> <p>۵- لحن و زاویه ی دید داستان « گل دسته ها و فلک » چگونه است ؟</p> <p>۶- موضوع اصلی عرفان چیست ؟ و با ظهور کدام شاعر ، عرفان موضوع عمده ی شعر شاعران شد ؟</p> <p>۷- در بیت زیر دو آرایه ی ادبی مشخص کنید.</p> <p>کنار نام تو لنگر گرفت کشتی عشق بیا که یاد تو آرامشی است طوفانی</p> <p>۹- در بیت زیر شاعر از چه آرایه ای برای خلق صحنه ی حماسی استفاده کرده است ؟</p> <p>خروش آمد از باره ی هر دو مرد تو گفتی بدرید دشت نبرد</p>	<p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p>
۵	<p>ث (درک مطلب (۴ نمره)</p> <p>۱- در بیت زیر مراد از « مرغ سحر » و « پروانه » چیست ؟</p> <p>ای مرغ سحر! عشق ز پروانه بیاموز کان سوخته را جان شد و آواز نیامد</p> <p>۲- مصراع دوم بیت « بیامد چنان تا لب هیرمند / همه دل پر از باد و لب پر ز پند » بیانگر چه حالت هایی است ؟</p> <p>۳- جمله ی « امیر از آن جهان آمده » در عبارت زیر کنایه از چیست ؟</p> <p>امیر از آن جهان آمده ، به خیمه فرود آمد و جامه بگردانید .</p> <p>۴- مفهوم کلی جمله ی « از گزند داس دروگر وقت ، هیچ روینده را زنهار نیست . » چه می باشد ؟</p> <p>۵- در بیت « بازگشت و دفتر خود باز کرد / وصف او بر قدر فهم آغاز کرد » منظور از « دفتر خود باز کرد » چیست ؟</p> <p>۶- در بیت « تا به جایی رساندت که یکی / از جهان و جهانیان بینی » به کدام اصل مهم عرفانی اشاره شده است ؟</p> <p>۷- مقصود از « گران جانی » و « چالاکي » در بیت « ما بری از پاک و ناپاکی همه / از گران جانی و چالاکي همه » چیست ؟</p> <p>۸- با توجه به عبارت زیر به پرسش ها پاسخ دهید .</p> <p>چون کار دل به این کمال رسید ، گوهری بود در خزانه ی غیب که آن را از نظر خازنان پنهان داشته بود .</p> <p>الف (مقصود از « گوهر » چیست ؟</p> <p>ب (« خازنان » چه کسانی هستند ؟</p>	<p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p>
۶	<p>ج (شعر حفظی (۱ نمره)</p> <p>بیت های زیر را کامل کنید .</p> <p>۱- بی وفا نگار من ، می کند به کار من</p> <p>۲- همچو بگشا چشم و بین کاندر خاک</p> <p>چند روی چو گل و قامت چون است</p>	<p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p>
۲۰	<p>بیوسته پیروز باشید</p> <p>جمع نمرات</p>	

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: علوم تجربی - ریاضی و فیزیک
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۸۴/۰۳/۰۵
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۸۴	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح
------	---------------

۱	الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره) ضمن عرض سلام و خسته نباشید، در این بخش نظر همکاران گرامی صائب است.
۲	ب) معنی لغت (۲ نمره) ۱- مدتی اندک چون چشم به هم زدن (۰/۲۵) ۲- اصرار کردن و پافشاری کردن (۰/۲۵) ۳- کوچ، کوچیدن (۰/۲۵) ۴- جای فرورفته و گود، گودال، در اینجا مجازاً گور (۰/۲۵) ۵- انبوه (۰/۲۵) ۶- فخر کردن، نازیدن (۰/۲۵) ۷- خشم گرفتن، غضب، ملامت (۰/۲۵) ۸- صحرا، بیابان (۰/۲۵)
۳	پ) خود آزمایی (۴ نمره) ۱- پریدن پلک چشم که نشان آمدن میهمان است. (۰/۵) ۲- انجام کامل وظایف رهبری (۰/۵) ۳- خدا نزد دل های شکسته و رنجیده است یا چون دل شکسته صاف تر و سوزناک تر است آوایش به دل می نشیند. یک مورد کافی است. (۰/۵) ۴- چون اسرار الهی و رازهای الهی را نشان می دهد. (۰/۵) توضیح (وجود انسان از خاک پدیده آمده و پس از اینکه به انسان تبدیل شد اسرار الهی را نشان می دهد.) ۵- گمراهان یا کسانی که از راه حقیقت دورند. (۰/۵) ۶- به دلیل برتری دادن روشنایی چشم جانباز بر نور خورشید. (۰/۵) ۷- محبوبیت (مقبولیت) حسنگ، بد طینتی دشمنان حسنگ، فرومایگی بعضی افراد. (۰/۵) یک مورد کافی است. ۸- «فلک» ایهام از آسمان و وسیله ی تشبیه است یا «گل دسته» ایهام از بچه ها و مناره ی مسجد می باشد. (۰/۵)
۴	ت) دانش های ادبی (۳ نمره) ۱- قرن ششم (۰/۲۵) ۲- جلال آل احمد (۰/۲۵) ۳- مقامات طیور (۰/۲۵) ۴- مرصاد العباد (۰/۲۵) ۵- لحن: صمیمی و عامیانه (کودکانه) (۰/۲۵) زاویه ی دید: اول شخص (۰/۲۵) ۶- عشق (۰/۲۵) سنایی (۰/۲۵) ۷- مراعات نظیر - تشبیه - تناقض (پارادوکس) (۰/۵) و یا آرایه ی موجود دیگر. ۸- اغراق (۰/۵)
۵	ث) درک مطلب (۴ نمره) ۱- مرغ سحر: کسی که ادعای عشق دارد یا نظایر آن. (۰/۲۵) پروانه: عاشق واقعی و سالک راه معشوق (۰/۲۵) ۲- نصیحت گری (۰/۲۵)، آه و افسوس یا پند و اندرز دادن (۰/۲۵) ۳- امیر که از مرگ نجات یافته بود. (۰/۵) ۴- همه می میرند و هیچ کس جاودانه نیست. (۰/۵) ۵- در مورد یافته های خود شروع به سخن کرد و یا به شرح آن چه دیده بود، پرداخت. (۰/۵) ۶- وحدت وجود (۰/۵) ۷- گران جانی: سستی در عبادت (۰/۲۵) چالاکی: میل و رغبت به عبادت (۰/۲۵) ۸- الف: عشق و محبت (۰/۲۵) ب: فرشتگان (۰/۲۵)
۶	ج) شعر حفظی (۱ نمره) ۱- خنده های زیر لب (۰/۲۵)، عشوه های پنهانی (۰/۲۵) ۲- نرگس (۰/۲۵) - شمشاد (۰/۲۵)
	« با آرزوی موفقیت برای شما همکاران گرامی » جمع نمرات ۲۰